

Факультет кеңесінің отырысында
қаралды
Хаттама № 1
26.08.2021

Бекітемін
Тілдер және менеджмент факультетінің
деканы Раманова А.А.
(қолы) (Т.А.Ә.)

6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасының
2021 - 2026 жылдарға арналған
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ДАМУ ТУ ЖОСПАРЫ

Экономика және менеджмент кафедрасының кеңейтілген отырысында қаралды
Хаттама № 1 2021 жыл 25 тамыз

Мазмұны

№	Компонент атауы	Беті
1	Білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының төлқұжаты (ББ)	3
2	Талдамалық негіздемесі	4
2.1	Білім беру бағдарламасы туралы мәліметтер	4
2.2	Білім алушылар туралы мәліметтер	4
2.3	ББ дамыту үшін ішкі жағдайлар	4
2.4	Қоршаған қоғамның сипаттамасы	5
2.5	Білім беру бағдарламасын іске асыратын ПОҚ туралы мәліметтер	6
2.6	ББ жетістіктерінің сипаттамасы	6
3	ББ-ны дамыту жоспары шешуге бағытталған мәселелердің сипаттамасы және оларды шешу қажеттілігінің негіздемесі	7
4	ББ дамыту жоспарының оны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері, негізгі мақсаттары мен міндеттері	7
5	ББ үшін тәуекелдердің әсерін төмендету жөніндегі іс-шаралар	8
6	ББ дамыту жөніндегі іс-шаралар жоспары	8
7	ББ дамыту жоспарын іске асыру механизмі	10
8	ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігін бағалау	11
9	Оқыту деңгейлері бойынша ББ түлегінің моделі	11

1. 2021-2026 жылдарға арналған 6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасын дамыту жоспарының төлқұжаты

1	ББ дамыту жоспарын әзірлеу үшін негіздемелер	- Қазақстан Республикасының «Білім туралы» ҚР Заңы; - Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары; - Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020 - 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 988 қаулысы; - ҚР Үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы № 827 қаулысымен бекітілген «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы; - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы № 1045 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында тіл саясатын іске асыру жөніндегі 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама"; - «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 12 қазандағы № 563 бұйрығы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы; - «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 Бұйрығы; - БҚИТУ-дың 2020-2025 жылдарға арналған Стратегиялық даму жоспары, 2020 жылғы 28 тамызда Ғылыми кеңеспен бекітілген № 1 хаттама.
2	ББ даму жоспарының негізгі әзірлеушілері	Экономика және менеджмент кафедрасының меңгерушісі э.ғ.к., қауымдастырылған профессор Мансурова М.А. және ПОҚ: э.ғ.к., қауымдастырылған профессор Есеналиев Б.С. э.ғ.м., аға оқытушы Тулегенова А.У. Жұмыс берушілер: «Батыс Қазақстан облысының экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы» мемлекеттік мекемесінің Өңірлік даму және мониторинг бөлімінің басшысы- Еркегалиева Р.Ж.; «Орал қаласы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі, Орал қаласы әкімінің орынбасары- Нуржанов М.С.; Батыс Қазақстан облысының «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының қаржылық емес қолдау бөлімінің басшысы - Жубаева С.И.; «Азаматтарға арналған үкімет» МК БҚО бойынша филиалының директоры Курумбаев Н.Ш. 6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасының 2 курс студенті Бариева Н.Н.; 6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасының 4 курс студенті Смадинова Г.Қ.
3	ББ дамыту жоспарын іске асыру мерзімдері	2021-2026 жж.
4	Қаржыландыру көлемі мен көздері	Өз қаражаты және сыртқы қаржыландыру көздерін тарту есебінен қаржыландыру
5	ББ дамыту жоспарын іске асырудан күтілетін түпкі нәтижелер	Мемлекет пен қоғам талап ететін, ұйымдастырушылық-басқарушылық қызмет саласында іргелі білімі мен құзыреттеріне ие және ұйымды тиімді басқаруды қамтамасыз етуге, мемлекеттік және жергілікті басқару жүйелерін ұйымдастыруға және жұмыс істеуіне қатысуға, әлеуметтік-экономикалық даму үрдістеріне сәйкес басқаруды жетілдіруге қабілетті бәсекеге қабілетті кәсіпқойларды сапалы даярлау.

2. ББ талдамалық негіздемесі

2.1 Білім беру бағдарламасы туралы мәліметтер

6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасы ұлттық біліктілік шеңберіне және кәсіби стандарттарға сәйкес әзірленді, ҚР БҒМ 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығымен бекітілген Жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты негізінде Дублиндік дескрипторлармен және Еуропалық біліктілік шеңберімен келісілді.

6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасы жалпы мәдени және кәсіби құзыреттерді қалыптастыратын пәндерді оқытудың модульдік жүйесі негізінде жобаланған. Бакалавриат бағдарламасы бойынша оқуды аяқтаудың негізгі критерийі білім алушының студенттің оқу қызметінің барлық түрлерін қоса алғанда, бүкіл оқу кезеңінде кемінде 240 академиялық кредитті меңгеруі болып табылады.

Кафедрада 6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару БЖ дайындау келесі негізде жүзеге асырылады: №KZ70LAA00005828, қолданылу мерзімі – мерзімсіз, берілген күні 30.09.2015 ж., ҚР БҒМ БҒСБК 2015 жылғы 23 қыркүйектегі № 1272 бұйрығы, 2018 жылғы 11 қыркүйектегі №051 қосымшасы; 2018 жылғы 31 қазандағы №604 жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты. Берілетін академиялық дәреже- 6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалавры. Бакалавриат бойынша оқу мерзімі: күндізгі нысан бойынша – 4 жыл, 2,5 жыл. Білім алушыларды оқыту мемлекеттік және орыс тілдерінде ұйымдастырылған.

6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару ББ даралық оның ЖОО-ның ұлттық даму басымдықтарымен және даму стратегиясымен келісілгендігімен айқындалады, сондай – ақ еңбек нарығының талаптарын және білім алушылардың, жұмыс берушілер мен ПОҚ-ның 6B04104-Мемлекеттік және жергілікті басқару ББ түлегінің жеке-кәсіби қасиеттері мен құзыреттеріне деген сұраныстарын ескереді.

«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ бірегейлігі мен артықшылығы жұмыс берушілердің, ПОҚ, білім алушылардың ұсынымдарын ескере отырып, мемлекеттік қызмет этикасы, бәсекелестік және монополияға қарсы реттеу, мемлекеттік аудит сияқты жаңа пәндерді енгізу болып табылады, олар білім алушыларда бәсекелестікті дамыту және экономиканы монополияға қарсы реттеу саласында білім, іскерлік және дағдыларды қалыптастыруға ықпал етеді; мемлекеттік қызмет этикасы туралы студенттердің теориялық білім кешенін қалыптастыру, мемлекеттік қызметшілердің іскерлік қарым-қатынасының этикалық нормаларын әзірлеу; мемлекеттік билік органдарының, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қызметі шеңберінде мемлекеттік аудитті ұйымдастырудың негізгі құралдарын, әдістері мен стандарттарын, мемлекеттік меншікті қалыптастыру және пайдалану тиімділігінің аудитін жоспарлау және жүргізу қағидаттарын тиімді пайдаланудың тұрақты дағдысын қалыптастыру. 6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ мемлекеттік басқарудың цифрлық инфрақұрылымын тереңдетіп зерделеуді көздейді. Білім беру бағдарламасы «Экономикадағы мемлекеттік басқару» және «Аймақтық және жергілікті басқару» екі мамандануы бойынша бизнес және басқару бакалаврларын даярлауды көздейді. Жұмыс берушілер ұсынған траекториялар бойынша оқыту тек БҚИТУ-да жүргізіледі.

Студенттерді ҚР Мемлекеттік қызметіне тестілеу тапсыруға дайындау үшін сабақтарды практик-мамандар жүргізеді. Бұл білім беру бағдарламасы осы бағыт бойынша даярлаудың қазіргі заманғы отандық және әлемдік тәжірибесін, мамандану саласындағы авторлық және ұжымдық ғылыми жетістіктер мен оқу-әдістемелік әзірлемелерді, жұмыс берушілердің талаптарын және еңбек нарығының сұраныстарын жинақтауды ескере отырып әзірленді.

Аудиториялық сабақтар, аудиториядан тыс сабақтар өткізу, практикалар өткізу, дипломдық жұмыстар дайындау арқылы 6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша оқытудың жалпы нәтижелеріне қол жеткізілетін болады. БҚИТУ-да аудиториялық сабақтар, яғни дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар оқытудың инновациялық технологияларын ескере отырып, ғылымның, технологиялардың және ақпараттық жүйелердің жаңа жетістіктерін пайдалана отырып және интерактивті түрде өткізіледі. Аудиториядан тыс сабақтарға білім алушының өзіндік жұмысы, оның ішінде оқытушының басшылығымен жеке кеңестер жатады.

2.2 Білім алушылар туралы мәліметтер

2021-2022 оқу жылына 6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ бойынша білім алушылар контингенті – 73 адамды құрайды, студенттердің жалпы санынан мемлекеттік тілде – 72 адам, орыс тілінде - 1 адам оқиды. Бакалавриаттың барлық студенттері ақылы негізде оқиды.

2.3 ББ дамыту үшін ішкі жағдайлар

ЖОО-да білім беру процесінде пайдаланылатын, жеткілікті болып табылатын және негізгі қызмет үшін белгіленген талаптарға, ЖОО-ның даму стратегиясына және ББ мақсаттарына сәйкес келетін, білім алушылардың жеке қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін есепке алу негізінде олардың кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруға жәрдемдесетін материалдық-техникалық және ақпараттық ресурстарды қоса алғанда, студенттерді оқытудың қолайлы ортасы құрылды:

6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ бойынша білікті кадрларды даярлаудың мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізу үшін техникалық ресурстардың әртүрлі түрлері бар:

- дәрісханалар мен дәріс залдары заманауи компьютерлермен жабдықталған;
- интерактивті тақталары бар аудиториялар;
- мамандандырылған кабинеттер;
- Интернет-ресурстарға жоғары жылдамдықты қол жеткізу;
- қағаз және электрондық тасығыштағы материалдары бар кітапхана
- халықаралық реферативтік деректер қорына қол жеткізу (Scopus және Web of science);

- шет тілдерін үйренуге арналған үй-жайлар.

Тілдер және менеджмент факультетінің құрылымында 6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бакалаврларды дайындауды «Экономика және менеджмент» кафедрасы қамтамасыз етеді.

6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ Н.Назарбаев көшесі 194 бойынша бас оқу корпусында жүзеге асырылады. «Экономика және менеджмент» кафедрасы 6 қабатта орналасқан, материалдық - техникалық базамен жабдықталған, оның ішінде оқытушылық бөлме, кафедра меңгерушісінің кабинеті, кафедра меңгерушісінің орынбасары кабинеті, мамандандырылған кабинеттер, компьютерлік кабинет, экранмен, проектормен және оқу-әдістемелік әдебиеттермен және оқу құралдарымен жабдықталған дәріс кабинеті бар. Кафедраның профессорлық-оқытушылық құрамы сабақтарды жарық, жақсы жарықтандырылған аудиторияларда өткізеді. Бірқатар бейінді пәндер бойынша практикалық сабақтар мамандандырылған кабинеттерде жүргізіледі.

«Экономика және менеджмент» кафедрасында барлық оқытылатын пәндер бойынша қазақ және орыс тілдерінде оқу-әдістемелік кешендер, кейстер, іскерлік ойындар және бағдарламалық қамтамасыз ету қоры бар.

Университеттің Internet желісінде университеттің ресми сайтында өз беті бар (www.wkitu.kz).

Білім беру бағдарламасының оқу-әдістемелік құжаттары қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленген:

- ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
- Білім беру бағдарламасының үлгілік оқу жоспары;
- Элективті пәндер каталогы;
- Білім беру бағдарламасының оқу жоспары;
- Оқу траекториялары бойынша пәндердің оқу-әдістемелік кешендері (силлабустар);

Бекітілген кестеге сәйкес оқу сабақтары: дәрістер, практикалық сабақтар on-line және off-line режимінде өткізіледі.

Отандық және шетелдік жоғары оқу орындарында, түрлі меншік нысанындағы ұйымдарда біліктілікті арттыру курстарынан және ғылыми тағылымдамалардан өту арқылы, сондай-ақ бейіні бойынша жетекші мамандарды, жақын шетелдік жоғары оқу орындарының ғалымдарын шақыру арқылы оқытушылардың біліктілігін арттыруға ерекше назар аударылады.

2.4. Қоршаған қоғамның сипаттамасы

Білім беру бағдарламаларын дамыту мүмкіндігін анықтау үшін сыртқы ортаның негізгі факторлары және олардың дамуға әсер ету сипаты анықталды.

Бүгінгі күні Қазақстан Республикасындағы келесі жоғары оқу орындары 6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бакалаврларды дайындайды: Махамбет Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті (Орал қ.), Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті (Орал қ.), Қазақстан инновациялық және телекоммуникациялық жүйелер университеті (Орал қ.); басқа өңірлерде: Almaty Management University (Алматы қ.), Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті (Ақтөбе қ.), Х. Досмұхамедов атындағы университеті (Атырау қ.) Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті (Нұр-сұлтан қ.) әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті (Алматы қ.) Қазақ экономика, қаржы және халықаралық сауда университеті (Нұр-сұлтан Қ.), Қазтұтынуодағы Қарағанды экономикалық университеті (Қарағанды қ.), Х.А.Яссауи атындағы Халықаралық қазақ - түрік университеті (Түркістан қ.), С. Торайғыров атындағы Павлодар университеті (Павлодар қ.), М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті (Петропавл қ.), М.Х. Дулати Тараз университеті (Тараз қ.), Нархоз университеті (Алматы қ.),. Ө.А. Байқоңыров атындағы Жезқазған университеті (Жезқазған қ.); Қазақстандық менеджмент, экономика және болжамдау институты (Алматы қ.); Нархоз университеті (Алматы қ.); «Тұран» университеті (Алматы қ.); «Тұран-Астана» университеті (Нұр-сұлтан қ.); Алматы технологиялық университеті (Алматы қ.); Қазақ технология және бизнес университеті (Нұр-сұлтан қ.); Қазақ экономика, қаржы және халықаралық сауда университеті (Нұр-сұлтан қ.); Алматы менеджмент университеті (Алматы қ.) және басқалар.

Сонымен қатар, 6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ жақын шетел ЖОО ұсынады. Мысалы, Мысалы, Самара мемлекеттік экономикалық университеті (Самара қ.), М.В. Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университеті (Мәскеу қ.), Г.В. Плеханов атындағы Ресей экономикалық университетінің Саратов әлеуметтік-экономикалық институты (Саратов қ.) және т. б.

Білім алушылардың кәсіптік практикалары бекітілген толассыз практика бағдарламасына сәйкес жүргізіледі және жалпы осы бейіндегі мамандарды даярлаудың біліктілік талаптарына жауап береді.

Кәсіптік оқыту, кәсіптік практика және түлектерді жұмысқа орналастыру мәселелері жұмыс берушілердің міндетті қатысуымен кафедрада шешіледі. Жыл сайын кафедрада дөңгелек үстелдер өтеді, олардың жұмысына мемлекеттік мекемелердің, кәсіпорындардың басшылары мен өкілдері қатысады. Кафедрада түлектермен-жұмыс берушілермен, практикалық қызметкерлермен кездесулер, мемлекеттік мекеме өкілдерімен семинарлар ұйымдастырылады, кафедраның бірлескен отырыстары өткізіледі.

Жұмыс берушілер болашақ еңбек қызметі үшін маңызды құзыреттерді қалыптастыруды көздейтін жаңа пәндерді оқу бағдарламасына енгізу мақсатында студенттерді даярлаудың білім беру траекторияларын кезең-кезеңімен қайта қарайды.

Академиялық ұтқырлық шеңберінде білім алушылардың теориялық және практикалық дайындыққа шетелге шығу мүмкіндігі бар.

2.5 Білім беру бағдарламасын іске асыратын ПОҚ туралы мәліметтер

6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ іске асыру ҚР МЖМБС талаптарына сәйкес ғылыми-педагогикалық кадрлармен қамтамасыз етіледі. «Бизнес және басқару» дайындық бағыты бойынша студенттерді дайындауға 40 адам жұмылдырылған, оның ішінде 32 штаттық оқытушы. Штаттағы оқытушылардың жалпы санынан үлесі-80%. Штаттық оқытушылар санынан ғылыми дәрежелері мен ғылыми атақтары бар оқытушылардың үлесі-42,5%. ПОҚ құрамында 14 ғылым кандидаты және 3 ғылым докторы 1 PhD докторы бар. Білім беру бағдарламасын іске асыратын ПОҚ дәрежелілігі біртіндеп өсу үрдісіне ие. Кафедра бейіні бойынша базалық білімінің болуы - 100%.

Оқыту әдістеріндегі оқытушылардың құзыреттілік деңгейі оқу курстарының мазмұнын тиімді ашу және студенттерде бағдарламаның мақсаттарында көзделген оқыту нәтижелеріне қол жеткізу үшін қажетті білім мен іскерлікті (құзыреттілікті) қалыптастыру үшін жеткілікті. Силлабустарда пәнді оқу барысында алатын құзыреттер қарастырылған, оқытушылардың жеке жоспарларында оқытылатын пәндерді жетілдіру бағыттары ашылған. Оқу кезеңінде оқытушылар институттың кітапхана қорының барлық оқу-әдістемелік материалдарын пайдаланады. Кафедра оқытушылары ЖОО өздері жүзеге асыратын оқу курстарының топтары үшін қабылдаған оқыту әдістерін жақсы меңгерген, сондай-ақ оқу курсы мазмұнының пәндік саласы бойынша практикалық жұмыс тәжірибесі бар, бұған ашық сабақтардың материалдары, ОӘК отырысының хаттамалары дәлел бола алады.

Оқыту сапасын арттыру мақсатында 6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ іске асыруға жұмыс берушілер, стейкхолдерлер шақырылады.

Ғылымды, білімді және өндірісті интеграциялау мақсатында жыл сайын ББ іске асыруға жоғары білікті практик-мамандар тартылады. 2021-2022 оқу жылында 2 практик шақырылды: Еркеглиева Р.Ж.-«БҚО экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы» ММ Өңірлік даму және мониторинг бөлімінің басшысы; Алатаев Е.С. - экономика ғылымдарының магистрі, «Атырау Комплект Систем-(АКС)» ЖШС қойма меңгерушісі.

«Экономика және менеджмент» кафедрасының үш оқытушысы Самара мемлекеттік университетінің аспирантурасын бітірді, біреуі Н.Г. Чернышевский атындағы Саратов мемлекеттік университеттің аспирантурасында оқиды.

ББ іске асыратын ПОҚ жыл сайын өз біліктілігін арттырады, яғни өндірістік тағылымдамаларға семинарларға, мастер-класстарға, тренингтерге және т.б. қатысады.

2.6 ББ жетістіктерінің сипаттамасы

Білім беру бағдарламасы тиімділігінің негізгі көрсеткіші жұмысқа орналасқан түлектердің үлесі болып табылады. Соңғы жылдары еңбекке салынғандар үлесінің серпіні жылдар бойынша тиісінше: 2018-2019 оқу жылында-75%, 2019-2020 оқу жылында-73%, ал 2020-2021 оқу жылында-76% құрады.

Көрсеткіштің бұл жақсаруын біз экономиканың тұрақсыздығы жағдайында, пандемия жағдайында еңбек нарығындағы осы білім беру бағдарламаларына сұраныстың жалпы өсуімен байланыстырылады, сондай-ақ жұмыс берушілермен тығыз өзара іс-қимылдың нәтижесімен байланыстырылады.

Студенттерді ҒЗЖ орындауға тарту: 2018-2019 оқу жылында-43% 2019-2020 оқу жылында-41%, ал 2020-2021 оқу жылында-52% құрайды.

Білім беру бағдарламаларына сұраныс пен өзектіліктің, олардың білім берудегі қазіргі заманғы үрдістерге сәйкестігінің маңызды көрсеткіші білім алушылар мен ПОҚ академиялық ұтқырлығы болып табылады. Университет ҚР жоғары оқу орындарының білім алушыларының академиялық ұтқырлық тұжырымдамасына сәйкес академиялық ұтқырлық бойынша қызметін жүзеге асырады.

ЖОО-да академиялық ұтқырлықты ұйымдастыру ҚР «Білім туралы» Заңымен, ҚР БҒМ нормативтік құжаттарымен, БҚИТУ-дың және серіктес ЖОО-лардың кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру ережелерімен реттеледі. Академиялық ұтқырлық үйлестірушісіне әріптес ЖОО-да болу аяқталғаннан кейін білім алушылар емтихан нәтижелерін қоса алғанда, оқыған пәндер тізбесі бар транскрипт ұсынады. Транскрипт негізінде ECTS типі бойынша кредиттерді міндетті түрде қайта есептеу жүзеге асырылады.

Шетелдік білім алушылардың ақпаратқа қол жеткізуін қамтамасыз ету мақсатында білім беру бағдарламасының оқу жоспарлары үш тілде әзірленеді және ЖОО-ның сайтында орналастырылады. БҚИТУ-дағы академиялық ұтқырлық мынадай тетіктерді іске асыру арқылы жүзеге асырылады: білім алушылардың ББ бойынша шетелдік практикалық даярлыққа шығуы, жазғы семестрді ұйымдастыру, академиялық алмасу мақсатында ОПҚ, ОПҚ мен қызметкерлердің ӨҚ үшін тағылымдамаларды ұйымдастыру, шетелдік және отандық жоғары оқу орындарының лекторларын шақыру, қызметкерлердің халықаралық конференцияларға, семинарларға, симпозиумдарға және т.б. қатысуы.

Талдау көрсеткендей, шетелдік білім алушыларды тартудағы негізгі кедергі шет тілін білу болып табылады. БҚИТУ-да оқыту негізінен мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі. Студенттер мен оқытушылардың алмасуына баратындардың да тілдік мәселесі бар, өйткені шетелде оқу және тағылымдамадан өту үшін шет тілін білудің белгілі бір деңгейі қажет.

Академиялық ұтқырлық келесі механизмдерді іске асыру арқылы жүзеге асырылады: ПОҚ үшін тағылымдамалар, мастер-класстар, білім алушы семинарлар, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру.

Шаруашылық келісімшарт тақырыбы аясында ПОҚ халықаралық конференцияларға, семинарларға, симпозиумдарға және т. б. қатысады.

Практика міндетті болып табылады және білім алушылардың кәсіби-практикалық дайындығына тікелей бағытталған оқу сабақтарының түрі болып табылады. Практика теориялық курстарды меңгеру нәтижесінде білім алушылардың алған білімдері мен іскерліктерін бекітеді, практикалық дағдыларды дамытады және білім алушылардың

талап етілетін құзыреттерін кешенді қалыптастыруға ықпал етеді. Практиканың түрлері: оқу, өндірістік практика және дипломалды практика. Практикадан өтудің базалық мемлекеттік мекемелері: «Батыс Қазақстан облысының экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі» ММ, «Орал қаласы әкімінің аппараты» ММ, ауылдық округтерінің әкімдігі және т. б.

6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ студенттері республикалық олимпиаданың жеңімпаздары болып табылады, Халықаралық ғылыми-практикалық конференцияларға, олимпиадаларға, конкурстарға және халықаралық жас ғалымдар конференциясы сияқты форумдарға белсенді қатысады.

«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ 2018 ж. ЖОО білім беру бағдарламалары рейтингісінің қорытындысы бойынша 2020 ж. - 39 орынның 20-ін иеленді, ал 2021 ж. 39 орынның 27-ін иеленді.

Кесте 1. SWOT- талдау

S (strength) – күшті жақтары (ықтимал оң ішкі факторлар)	W (weakness) - әлсіз жақтары (ықтимал теріс ішкі факторлар)
- ББ мемлекеттің, мүдделі тұлғалар мен білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталуы; - материалдық-техникалық базамен қамтамасыз етілуі; - университеттің сапа саясатына сәйкестігі; - қазіргі заманғы экономика мен білім беру саласының, білім алушылардың, мүдделі тұлғалардың талаптарын ескере отырып ББ-ны үнемі жаңартып отыру; - ББ басшылығы білім беру менеджменті бағдарламалары бойынша оқытудан өтеді; -ББ қалыптастыруға, білім беру процесін жүзеге асыруға практик-мамандарды тарту; - түлектердің еңбек нарығында сұранысқа ие болуы;	- ПОҚ және білім алушылардың шет тілдерін меңгеруінің әлсіз деңгейі.
O (opportunity) – қолайлы мүмкіндіктер (ықтимал оң сыртқы факторлар)	T (threat) – қауіптер (ықтимал теріс сыртқы факторлар)
- мемлекеттік мекемелерде және экономиканың түрлі салаларында ББ түлектерінің мансаптық өсуі; - жоғары оқу орындары арасындағы байланыстарды жақсарту; - нарықта дайындық сапасын арттыруға мүмкіндік беретін инновациялық және мультимедиялық оқыту құралдарының болуы.	-материалдық-техникалық, ақпараттық, кітапханалық ресурстардың үнемі қымбаттауына алып келетін инфляция; - нормативтік-құқықтық базаның өзгеруінің жоғары қарқыны; -геосаясаттық үдеріс.

3. ББ-ны дамыту жоспары шешуге бағытталған мәселелердің сипаттамасы және оларды шешу қажеттілігінің негіздемесі

Бүгінгі таңда ББ бойынша мынадай мәселелер бар:

- білім алушылардың саны аз академиялық топтары;
- мемлекеттік тілдегі оқу әдебиеттерінің жетіспеушілігі;
- ПОҚ мен білім алушылардың шет тілдерін меңгеруінің әлсіз деңгейі;
- ПОҚ-ның жоғары академиялық ұтқырлығы жеткіліксіз.

4. ББ дамыту жоспарының оны іске асыру мерзімдері мен кезеңдері, негізгі мақсаттары мен міндеттері

Білім беру бағдарламаларының мақсаттары мен міндеттері әлеуетті тұтынушылардың талаптары мен сұраныстарын ескере отырып және әлеуетті жұмыс берушілердің, талапкерлердің мүдделерімен, ЖОО әлеуетімен, мемлекет пен тұтастай қоғамның талаптарымен айқындалатын білім беру бағдарламасына сұранысты бағалауға негізделе отырып тұжырымдалған. 6B04104-«Мемлекеттік және жергілікті басқару» ББ білім беру бағдарламасының мақсаты мемлекет пен қоғам талап ететін, ұйымдастырушылық-басқарушылық қызмет саласында іргелі білімі мен құзыреттеріне ие және ұйымды тиімді басқаруды қамтамасыз етуге, мемлекеттік және жергілікті басқару жүйелерін ұйымдастыруға және жұмыс істеуіне қатысуға, әлеуметтік-экономикалық даму үрдістеріне сәйкес басқаруды жетілдіруге қабілетті, бәсекеге қабілетті кәсіпқойларды сапалы даярлау.

Кесте 2. Негізгі мақсаттары мен міндеттері

№	Міндеттің атауы	Даму мерзімі	Даму кезеңдері
1	Толыққанды, сапалы кәсіптік білім алу үшін жағдайларды жақсарту және жетілдіру	Оқудың барлық кезеңі	Дамыту үшін білім беру қызметтерін жақсарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу кәсіби дағдыларды

2	Болашақ мамандардың негізгі кәсіби құзыреттерін қалыптастыратын білім беру бағдарламаларының мазмұнын жаңартуды жүргізу	Оқудың барлық кезеңі	Білім беру бағдарламаларының мазмұнын жаңарту кезінде жұмыс берушілердің ұсынысын есертү
3	Тәжірибеге бағытталған оқытуды қамтамасыз ету	Оқудың барлық кезеңі	- білім беру бағдарламасын әзірлеуге және іске асыруға жұмыс берушілерді тарту; - жетекші мемлекеттік мекемелер мен ұйымдар базасында практикалық сабақтар өткізу туралы шарттар жасасу; - Орал қаласының мемлекеттік мекемелерінде, ұйымдарында дуалды оқыту жүйесінің үлесін арттыру
4	Кәсіби қызметте отандық және шетелдік тәжірибені пайдалану кезінде ғылыми-техникалық ақпаратпен жұмысты игеру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Оқудың барлық кезеңі	Алынған нәтижелерді талдау және өңдеу жөніндегі іс-шараларды жүргізу
5	Дипломдық жұмыстардың өзекті және іс жүзінде маңызды тақырыптарын таңдау кезінде жұмыс берушілердің, ғылыми басшылардың кеңестері	Бакалавриатта оқуды аяқтау	Жұмыс берушілердің, мүдделі тұлғалардың ұсыныстары және басшылардың кеңестері

5. ББ үшін тәуекелдердің әсерін төмендету жөніндегі іс-шаралар

Білім беру бағдарламасын табысты іске асыруға тәуекелдердің әртүрлі түрлері әсер етуі мүмкін, соның салдарынан оларды төмендету бойынша алдын алу іс-шаралары әзірленді:

Кесте 3. Ықтимал тәуекелдер және оларды жою жөніндегі іс-шаралар

№ р/с	Ықтимал тәуекелдердің атауы	Оларды жою жөніндегі іс-шаралар
1	ББ бойынша білім алушылар контингентін төмендету	Ақылы-шарттық негізде білім алушылардың жаңа контингентін тарту мақсатында осы білім беру бағдарламасының тартымдылығы бойынша белсенді жұмыс жүргізу қажет.
2	Мемлекеттік тілдегі кәсіби пәндер бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттермен аз қамтамасыз етілуі	Кафедраның ғалымдары мен профессорлық-оқытушылық құрамының білім алушылардың жұмыс оқу жоспарына сәйкес ғылыми және оқу-әдістемелік әдебиеттерді жыл сайын шығаруын және оларды сырттан сатып алуын жоспарлау.
3	ББ іске асыратын ғылыми кадрлардың жетіспеушілігі	Сырттан жоғары білікті ғылыми кадрларды тарту.
4	Сабақты өткізудің дәстүрлі тәсілі	Оқытудың инновациялық технологияларын оқу процесіне жетілдіру және енгізу
5	Ескірген оқу аудиториялары	Қазіргі заманғы мамандандырылған аудиторияларды құру
6	ПОҚ-ның дәйексөз индексі жоғары журналдарда ғылыми жұмыстарды жариялауға әлсіз уәждемесі	ПОҚ - ның нөлдік емес импакт-факторы бар шетелдік басылымдарда жариялануын ынталандыру
7	Білім алушылар және ПОҚ академиялық ұтқырлығының төмендігі	Білім алушылар және ПОҚ академиялық ұтқырлығын күшейту үшін басқа жоғары оқу орындарымен шарттар жасасу

6. ББ дамыту бойынша іс-шаралар жоспары

Кесте 4. ББ дамыту бойынша іс-шаралар жоспары

№	Іс-шаралар атауы	Іске асыру мерзімі	Жауапты	Күтілетін нәтижелер
I. Білім беру бағдарламасының мазмұнын жетілдіру				
1	Университеттің бәсекеге қабілеттілігін арттыру мақсатында нарық талаптарын, жұмыс берушілердің тілектерін және ҚР БҒМ ұсынымдарын (элективті модульдер мен	Бір жылдың ішінде	Кафедра меңгерушісі	Жаңартылған ББ, оқу жоспарлары

	элективті пәндер) ескере отырып, оқу жоспарларын түзету			
2	Жұмыс берушілерді тілдер және менеджмент факультеті кафедрасының және кеңесінің оқу жұмысына қатысуға тартуа	Бір жылдың ішінде	Кафедра меңгерушісі, факультет деканы	Кафедра және факультет кеңесі отырыстарының хаттамалары
3	Жұмыс берушілердің сұраныстарын озық қалыптастыру бойынша жұмыс (кездесулер, дөңгелек үстелдер, таныстыру іс-шаралары, ПОҚ-ның мемлекеттік мекемелер мен ұйымдарға шығуы)	Бір жылдың ішінде	Тәжірибе және жұмысқа орналастыру бөлімінің басшысы	Практика базаларының өкілдерімен, әлеуетті жұмыс берушілермен кездесу хаттамалары
4	Жоғары білім беру саласындағы жаңа нормативтік құжаттарды ескере отырып ББ түзету	Бір жылдың ішінде	Кафедра меңгерушісі	Жаңартылған ББ, оқу жұмыс жоспарлары
5	Білім беру бағдарламасының пәндері шеңберінде білім алушылардың білімін диагностикалауды жүйелі жүргізу	Бір жылдың ішінде	ПОҚ	Студенттердің білімін аралық, және қорытынды бақылауға арналған тест сұрақтары мен тапсырмалар жиынтығы
II. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету				
1	Оқыту әдістерін оңтайландыру, оқу процесіне оқытушылар еңбегінің тиімділігін арттыратын жаңа оқыту технологияларын енгізу, студентке өзіне ыңғайлы уақытта оқу материалын меңгеруге мүмкіндік беретін ақпараттық технологияларды белсенді пайдалану	2021-2026 жж.	ПОҚ	Әдістемелік әзірлемелер
2	Оңтайландыру бойынша оқулықтар, оқу және оқу-әдістемелік құралдар, монографиялар шығару	2021-2026 жж.	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Кафедра есептері
3	Кафедра пәндері бойынша бейнедәрістерді жазу	2021-2026 жж.	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Бейнематериалдар
III. Кадрлық қамтамасыз ету				
1	Білім беру бағдарламасының пәндері бойынша дәрістер оқуға және практикалық сабақтар өткізуге практик-мамандарды тарту	Оқу жылы ішінде	Кафедра меңгерушісі	Кафедра есептері
2	Модульдік, вариативті, жеке-бағытталған білім беруді тиімді жүзеге асыру мақсатында ПОҚ біліктілігін арттыру (тағылымдамалар, тренингтер, оқыту семинарлары, дөңгелек үстелдер және т. б.)	Оқу жылы ішінде	ПОҚ	Қатысу сертификаттары, дипломдар
IV. Материалдық-техникалық қамтамасыз ету				
1	Компьютерлік сыныптарды жаңартуды, бағдарламалық жасақтаманы жаңартуды қоса алғанда, материалдық-техникалық базаны жаңарту қамтамасыз ету (қажет болған жағдайда)	Оқу жылы ішінде	Кафедра меңгерушісі	Кафедра есептері

2	Мамандандырылған кабинеттерді қамтамасыз ету	Оқу жылы ішінде	Кафедра меңгерушісі	Кафедра есептері
V.	Ақпараттық-кітапханалық ресурстар			
1	Мемлекеттік және орыс тілдеріндегі жаңа әдебиеттермен қамтамасыз етуге жәрдемдесу	Оқу жылы ішінде	Кітапхана меңгерушісі	Кафедра есептері
VI.	Білім беру бағдарламасының зерттеу компонентін дамыту			
1	Халықаралық және жоғары оқу орындары арасындағы, жоғары оқу орындары арасындағы ғылыми-практикалық конференцияларға баяндамалары мен мақалалары бар білім алушылардың қатысуын жандандыру	Оқу жылы ішінде	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Баяндамалар, қатысу сертификаттары, конференция материалдарының жинақтары
2	Шетелдік әріптес жоғары оқу орындарымен ғылыми зерттеулерді іске асыру	2021-2026 жж.	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Бірлескен ғылыми мақала
3	Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін оқу процесіне интеграциялау	2021-2026 жж.	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Енгізу актілері
4	Бітіру жұмыстары тақырыбының, білім алушылардың ғылыми-зерттеу жұмыстарының тақырыптарының вариативтілігін кеңейту бойынша жұмыс	Оқу жылы ішінде	ПОҚ	Жаңартылған тақырыптар
VII.	Білім беру бағдарламасы тиімділігінің мониторингі			
1	Жұмыс берушілердің қатысуымен кафедра отырысында ББ дамыту жоспарын қарау	2021-2026 жж.	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Кафедра хаттамалары
2	Білім алушылардың үлгерімі мен жетістіктеріне, түлектердің жұмысқа орналасуына мониторинг жүргізу	2021-2026 жж.	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Кафедра есептері
3	Күнтізбелік жыл ішінде даярлау бағыты бойынша жұмысқа орналасқан бітірушілердің үлес салмағының серпінінде талдау	Жыл бойы	Практика және жұмысқа орналастыру бөлімінің жауапты қызметкері	Практика және жұмысқа орналастыру бөлімінің есебі
4	Қысқы және жазғы емтихан сессиясының қорытындылары бойынша орташа балды талдау	Жыл бойы	Кафедра меңгерушісі, ПОҚ	Кафедра есептері

7. ББ дамыту жоспарын іске асыру механизмі

Жоспарды іске асыру қойылған міндеттерге сәйкес жүзеге асырылады:

- оқу үдерісіне оқытудың инновациялық технологияларын енгізу арқылы сапалы кәсіби білім алу үшін жағдай жасау;
- экспериментті оның барлық кезеңдерінде өткізу шеңберінде білім алушының дербес іздестіру-зерттеу қызметі үшін алғышарттар жасау;
- аудандық және облыстық деңгейдегі білім беру мекемелерінің әкімшілігімен ынтымақтастық есебінен ақылы-шарттық негізде талапкерлерді тарту мақсатында мектеп және колледж түлектері арасында белсенді кәсіби бағдарлау жұмысын жүргізу, факультетте «Ашық есік күнін» өткізу.
- осы бағыт бойынша дайындықтың заманауи отандық және әлемдік тәжірибесін, жұмыс берушілердің талаптары мен еңбек нарығының сұраныстарын жинақтау негізінде білім беру бағдарламасының мазмұнын жыл сайын жаңартып отыру.
- кафедраның ПОҚ-ын бастамашыл, мемлекеттік бюджеттік ҒЗЖ-ға тарту және ғылыми нәтижелерді жоғары импакт-факторлы журналдарда жариялау арқылы ғылыми жұмыстарды жандандыру.

- ПОҚ кадрлық құрамын сапалы жаңартуды талантты жастарды оқытушылық және ғылыми қызметке тарту арқылы жүзеге асыру.
- студенттер мен оқытушылардың жеке оқу траекториясын құру және әлемнің түрлі Университеттерінің білім беру бағдарламаларын таңдау арқылы халықаралық академиялық ұтқырлығын дамыту, оның ішінде студенттер мен оқытушылардың жетекші шетелдік жоғары оқу орындарында тағылымдамадан өтуі.
- аймақтың мемлекеттік мекемелерінің базасында кәсіби тәжірибелерді ұйымдастыру.
- Қазақстан Республикасы өңірлерінің әртүрлі шаруашылық жүргізуші субъектілерінің барлық салаларындағы жұмыс берушілерді тарта отырып, жыл сайынғы «Түлектер жәрмеңкесін» ұйымдастыру және өткізу арқылы білім беру бағдарламасының жұмысқа орналасқан түлектерінің жоғары үлесін қамтамасыз ету.

8. ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық тиімділігін бағалау

ББ іске асыру білім беру сапасын арттыруға қол жеткізуге мүмкіндік береді және білім алушылардың халықаралық деңгейдегі білімге қол жеткізуін қамтамасыз етеді. Кәсіби құзыреттер Дублин дескрипторларына және жұмыс берушілердің сұраныстарына сәйкес әзірленген білім беру бағдарламалары шеңберінде қалыптастырылатын болады. ББ дамыту жоспарын іске асырудың әлеуметтік-экономикалық әсері бар:

- жас мамандарға деген сұранысты арттырып, түлектердің жұмысқа орналасу пайызын арттырады;
- мемлекеттің білім, ғылым және өндірістің үштұғырлылық тұжырымдамасына сәйкес, дуалды білім беру жүйесі бойынша пәндерді енгізу және оқытуды ұлғайту түлектерге практикалық тәжірибе алуға мүмкіндік береді, бұл жұмысқа орналасу кезінде маңызды фактор болып табылады;
- шығарушы кафедра қызметінің тиімділігі мен нәтижелілігін арттырады;
- ғылыми зерттеулердің нәтижелері мен кафедра ғалымдарының ұсынымдарын оқу процесіне және өндіріске енгізу бойынша жұмыс жандандырылады;
- жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді дамыту және тұтастай алғанда мемлекетті дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарламалардың негізгі бағыттары іске асырылатын болады.

9. Оқыту деңгейлері бойынша ББ түлегінің моделі

1. 6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бітірушінің құзыреттілік моделінің ақпараттық көздері:

-«Басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы» Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м Бұйрығы;

- академиялық сарапшылардан сұрау нәтижелері;
- жұмыс берушілерден сауалнама нәтижелері.

2. Кәсіби қызмет саласы:

Кәсіби қызмет саласы: халық шаруашылығын басқару, әкімшілік-аумақтық таксондар, ұлттық компанияларда, елдің әр түрлі кәсіпорындарында менеджер және экономист.

3. Кәсіби қызмет объектісі:

- Бітірушілердің кәсіби қызметінің объектілері Қазақстан Республикасы Президентінің аппараты мен әкімшілігі; ҚР Парламентінің аппараты; ҚР Үкіметінің әртүрлі құрылымдық бөлімшелері; экономика және қаржыны басқару органдары (министрліктер, ведомстволар және агенттіктер); жергілікті басқару органдары (аудандар, қалалар, облыстар әкімдіктері) және атқарушы органдардың аппараттары; ұлттық мемлекеттік және жеке компаниялар, концерндер, корпорациялар, қоғамдық ұйымдар; коммерциялық емес ұйымдар; халықаралық ұйымдар және халықаралық басқару органдары болып табылады.

4. Кәсіби қызмет пәндері

Кәсіби қызметінің пәндері: басқару, экономика, менеджмент, талдау, индикативті және стратегиялық жоспарлау, болжау, ұлттық, аймақтық экономика және кәсіпорындар деңгейінде қаржы-экономикалық шешімдер қабылдау және т. б.

5. Кәсіби қызмет түрлері

6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврлары келесі кәсіби қызмет түрлерін атқара алады:

- ұйымдастырушылық-технологиялық қызмет;
- өндірістік-басқару қызметі;
- жобалау қызметі;
- ғылыми-зерттеу қызметі;
- білім беру немесе педагогикалық қызмет.

6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бизнес және басқару бакалавры төменде көрсетілген кәсіби қызмет түрлеріне сәйкес міндеттерді шешуге дайындалуы тиіс.

5.1 ұйымдастырушылық-технологиялық қызмет.

6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалавры мемлекеттік және жергілікті басқару органдарында, нақты кәсіпорында басқару технологиясын әзірлеу және қолдану саласында жұмыс істеу үшін барлық дағдыларға ие, соның ішінде басқарудың ғылыми-әдістемелік және ұйымдастыру-технологиялық базасын құруға қатысады, дайындаудың басқа бағыттарымен бірге стратегиялық және

тактикалық жоспарлау, менеджмент және маркетингтің тиімді әдістерін, ережелері мен рәсімдерін әзірлейді және қолданады;

5.2 өндірістік-басқару қызметі.

Өндірістік-басқару қызметі 6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврларының прерогативі болып табылады, өйткені білім беру процесі олардан мемлекеттік және жергілікті басқару, оның ішінде өндірісті басқару үдерісімен байланысты барлық мәселелерді егжей-тегжейлі зерттеуді талап етеді. Осы мамандық бойынша бітірушілердің тікелей лауазымдық міндеттері халық шаруашылығын, оның салалары мен аймақтарын басқарудың тиімді жүйесін құру болып табылады. Практикада басқарудың барлық белгілі қағидаттарын қолдану, басқарудың әзірленген ғылыми-әдіснамалық және ұйымдастыру-технологиялық базасын пайдалану, мемлекеттің экономикалық стратегиясын, экономика салалары мен өңірлердің қалыптастыру, ағымдағы қызметті стратегиялық жоспарлау және жоспарлау, олардың орындалу тиімділігін талдау және т. б.

5.3 6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврларының жобалық қызметі мемлекеттік және жергілікті басқару екі негізгі бағыт бойынша жүзеге асырылады: ұйымдық жобалау және жобалардың техникалық-экономикалық негіздемесі. Ұйымдастырушылық жобалау басқарудың ұйымдық құрылымдарын әзірлеуді, оларды енгізуді, бейімдеуді, сондай-ақ осы құрылымдардың тиімділігін талдауды және жетілдіруді қамтиды. Экономикалық жобаларды талдау жаңа кәсіпорынды немесе экономикалық жобаны ұйымдастыруға қатысты және кредиттер, қарыздар және қаржылық қолдаудың өзге де түрлерін алу үшін қажетті мамандандырылған құжаттарды (техникалық-экономикалық негіздеме, бизнес-жоспар және т. б.) әзірлеуді және олардың тиімділігін талдауды көздейді;

5.4 6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврларының ғылыми-зерттеу қызметі мемлекеттік және жергілікті басқару жоғары оқу орындарының зерттеу бағдарламалары шеңберінде, сондай-ақ ғылыми-зерттеу институттарының, өнеркәсіптік кәсіпорындар мен корпорациялардың тиісті зерттеу топтарының құрамында немесе дербес жүзеге асырылады. Экономика, ұйымдастыру, басқару саласындағы халықаралық ғылыми ынтымақтастық бағдарламаларына ерекше орын беріледі;

5.5 6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврларының білім беру немесе педагогикалық қызметі мемлекеттік және жергілікті басқару орта кәсіптік оқу орындарында кәсіби қызметте тұрады.

Оқу пәндерінің негізгі циклдері бойынша білімділікке қойылатын талаптар

ЖББ циклінің пәндерін оқу нәтижесінде бітіруші келесі құзыреттерге ие болуы тиіс:

- мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде тұлғааралық Әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас жасау қабілеті; қазіргі әлемдегі ұтқырлыққа, сыни ойлауға және дене бітімін өзін-өзі жетілдіруге қабілеттілігі, Қазақстанның тарихи және экономикалық дамуының өзіндік ерекшелігін терең түсіну және ғылыми талдау негізінде азаматтық позицияны көрсету қабілеті.

- шаруашылық қызметтің құқықтық, әлеуметтік, этикалық және мәдени аспектілерін білу, денсаулық сақтау және тіршілік қауіпсіздігі мәселелерінде хабардарлықты көрсету.

- ақпаратты алудың, сақтаудың, өңдеудің негізгі әдістерін, тәсілдері мен құралдарын, ақпаратты басқару құралы ретінде компьютермен жұмыс істеу дағдыларын белсенді пайдалану, ғаламдық компьютерлік желілерде ақпаратпен жұмыс істеу.

БП циклінің пәндерін оқу нәтижесінде:

- шаруашылық жүргізуші субъектілердің, өңірдің, елдің қызметін сипаттайтын экономикалық және әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштерді есептеу үшін қажетті қаржылық, бухгалтерлік, статистикалық және өзге де ақпаратты жинау мен талдауды жүзеге асыру және алынған мәліметтерді Мемлекеттік басқару шешімін қабылдау үшін пайдалану.

- қаржылық, материалдық, еңбек, ақпараттық ресурстарды ұйымдастыру, жоспарлау және тиімді пайдалану, сондай-ақ шет елдердің тәжірибесі негізінде мемлекеттік басқару саласында озық, цифрлық технологияларды қолдана отырып, жобалау және басқару процесін біріктіру саласында білім мен түсініктерді көрсету.

- экономиканы мемлекеттік басқарудың теориялық-әдіснамалық және ұйымдастырушылық негіздерін меңгеру, макроэкономикалық процестерді реттеу және барлық халық шаруашылығының тиімді теңгерімділігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету.

- экономикалық жобаларды іске асыру үшін құрылған топта қызметті ұйымдастыру, әріптестермен кооперацияға, ұжымдағы жұмысқа дайындық, ұйымдастыру-басқару шешімдерін табу және олар үшін жауапты болуға дайындық.

КП циклінің пәндерін оқу нәтижесінде:

- облыстардың, аудандар мен қалалардың экономикалық және әлеуметтік дамуының кешенді жоспарларын әзірлеуге қатысу және өз қызметінде нормативтік құқықтық құжаттарды пайдалану (N 8).

- ұсынылатын басқару шешімдерінің нұсқаларын сыни бағалау және әлеуметтік-экономикалық тиімділік, тәуекелдер мен ықтимал әлеуметтік-экономикалық салдарларды ескере отырып, оларды жетілдіру жөніндегі ұсыныстарды негіздеу қабілеті.

-жағдайды дұрыс талдау және креативті және инновациялық ұсыныстар енгізу үшін мемлекеттік және жергілікті басқару саласында қолданылатын нормативтік-құқықтық актілер мен этикалық талаптарға сәйкес мемлекеттік қызметтің имиджін ілгерілету үшін келіссөздер мен іскерлік хат алмасу жүргізу.

-әлеуметтік-экономикалық мәселелерді анықтау, мақсаттарды анықтау, баламаларды бағалау, шешімнің оңтайлы нұсқасын таңдау, қабылданған басқарушылық шешімнің нәтижелері мен салдарын бағалау қабілеті.

-тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің экономикалық және әлеуметтік даму перспективаларын негіздеу және оның бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін мемлекеттік стратегияларды, тұжырымдамаларды, бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.

7. Кәсіби қызметінің функциялары

6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврлары келесі функционалдық міндеттерді орындауға дайын болуы тиіс:

-әкімшілік-аумақтық бірліктердің (округтердің, аудандардың, қалалардың, облыстардың) және Қазақстан Республикасының әртүрлі экономикалық және әлеуметтік даму салаларында басқару қызметін жүзеге асыру;

-осы процеске оң әсер етудің әкімшілік-экономикалық тетіктерін жетілдіру бойынша қорытындылар мен ұсыныстарды қалыптастыру мақсатында аумақтардың, әкімшілік аудандар мен облыстардың әлеуметтік-экономикалық даму процесін сипаттайтын көрсеткіштерге салыстырмалы талдау жүргізу;

- жалпы мемлекеттік мүдделердің басымдығын сақтай отырып, жергілікті факторларды және оларды жүзеге асыру шарттарын ескеретін ғылыми негізделген шаруашылық шешімдерді қабылдау;

- экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттыру жағдайында тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің экономикалық және әлеуметтік даму перспективаларын ғылыми негіздеу үшін жоспарлы-болжамдық есептеулер жүргізу;

- жергілікті өкілетті органдардың экономиканы дамыту және жергілікті халықтың тұрмыс деңгейі мәселелері бойынша заң шығарушылық бастамашылық танытудағы белсенділігін ынталандыру мақсатында талдамалық, анықтамалық, нормативтік-нұсқаулық және басқа да материалдар дайындау;

- жергілікті шаруашылықтың емес, сонымен қатар жергілікті экономиканы басқару органдарының еңбек құралдары мен нәтижелеріне меншік нысандарының әртүрлі арақатынасында тиімділігін арттыру және құрылымын жетілдіру бойынша ұсыныстарды негіздеу.

8. Кәсіби қызметтің типтік міндеттері

6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврының кәсіби қызметінің типтік міндеттері:

- ел және оның өңірлерінің экономикасы, халық шаруашылығы мен оның салаларын басқару, мемлекет пен оның аумақтық құрылымдарын басқару саласында толыққанды, сапалы жоғары базалық білім және кәсіби құзыреттілік алу;

- жоғары жалпы зияткерлік даму деңгейін алу, сауатты және дамыған сөйлеуді, гуманитарлық мәдениетті, жоғары адамгершілік, этикалық және құқықтық нормаларды, экономикалық ойлаудың кеңдігі мен мәдениетін, басқару еңбегін ғылыми ұйымдастыру дағдыларын меңгеру;

- шығармашылық әлеуетті, жеке бастамалар мен жаңашылдықты дамыту;

- жоғары базалық білім берудің келесі сатыларында оқуды жалғастыру;

- жұмыс күші нарығындағы түлектердің бәсекеге қабілеттілігі, бұл мамандық бойынша барынша жылдам жұмысқа орналасу мүмкіндігін қамтамасыз етеді;

- студенттердің жеке білім беру бағдарламаларын таңдауы.

9. Кәсіби қызметінің бағыттары:

- тиісті өңірлердің (аудандардың, қалалардың, облыстардың) экономикалық және әлеуметтік дамуын талдау;

- басқару объектісі шегінде әлеуметтік-экономикалық саясатты қалыптастыру;

- ауылдық аумақтардың, аудандардың, қалалар мен облыстардың әлеуметтік-экономикалық дамуының орта және ұзақ мерзімді перспективаларын айқындау;

- экономиканы басқару органдарының құрылымын жетілдіру бойынша тиісті деңгейде шешімдер қабылдау үшін мәселелерді негізді дайындау;

- жергілікті жерлерде қалыптасқан нақты жағдайлар мен жағдайларды ескере отырып, оларды түзету қажеттілігін анықтау мақсатында экономиканы басқарудың орталық және жергілікті органдарының мемлекеттік бағдарламаларын, жоспарларын, шешімдерін орындау мониторингі;

- ауылдық елді мекендердің, округтердің, аудандардың, қалалардың және облыстардың экономикасы мен әлеуметтік өмір сүру саласын басқару.

10. Кәсіби қызметінің мазмұны

6B04104 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру бағдарламасы бойынша бизнес және басқару бакалаврының кәсіби қызметі:

- экономикалық талдау жүргізу;

- салалық және өңірлік аспектілерде басқару объектісінің күшті және әлсіз жақтарын анықтау;

- сыртқы қауіптерді және басқару объектісінің даму стратегиясын жүзеге асыру мүмкіндіктерін анықтау;
- басқару объектісінің стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу бойынша шешімдердің жобасын дайындау

Құрастырды:

Экономика және менеджмент кафедрасының меңгерушісі

(қолы)

Мансурова М.А.
(Т.А.Ә.)

э.ғ.к., қауымдастырылған профессор

(қолы)

Есеналиев Б.С.
(Т.А.Ә.)

э.ғ.м., аға оқытушы

(қолы)

Тулегенова А.У.
(Т.А.Ә.)

Келісілді: жұмыс берушілермен

«Батыс Қазақстан облысының экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы»

ММ-інің Өңірлік даму және мониторинг бөлімінің басшысы

(қолы, мөр)

Еркегалиева Р.Ж.
(Т.А.Ә.)

Батыс Қазақстан облысының «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының қаржылық емес қолдау бөлімінің басшысы

(қолы, мөр)

Жубаева С.И.
(Т.А.Ә.)

«Азаматтарға арналған үкімет» МК

БҚО бойынша филиалының директоры

(қолы, мөр)

Курумбаев Н.Ш.
(Т.А.Ә.)

Білім алушылар:

(қолы)

Бариева Н.Н.
(Т.А.Ә.)

(қолы)

Смадинова Г.К.
(Т.А.Ә.)

Маман-практик:

«Батыс Қазақстан облысының экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы»

ММ-інің Мемлекеттік-жекешелік әріптестікті дамыту бөлімінің бас маманы

(қолы, мөр)

Фазиев Ғ.Т.
(Т.А.Ә.)